

DURING THE YEARS OF INDEPENDENCE, THE ECONOMIC, SPIRITUAL AND CULTURAL DEVELOPMENT OF UZBEKISTAN

Haydarova Nasiba Roziboyevna

Teacher, Termez city Al-Hakim at-Termizi Region No. 1 named after the
young physicist boarding school of mathematicians,

Mamadaliyeva Maftuna Mukhtorjon qizi

Student of the Faculty of Art History, Andijan State University

Annotation

In the article, as we begin to shed light on the radical changes that have taken place in our economic life during the years of independence, let us first recall what kind of economy we have inherited from the old dictatorial regime. During the period of dependence, Uzbekistan could not own its natural resources, land, water, forests and other resources, and could not determine the path of economic development. During the years of independence, they have developed for the better.

Keywords: Economic Reforms, Strategic Goals, Privatization, Small and Medium Business, Agrarian Reforms, Market Infrastructure, Mechanical Engineering, Fuel Independence, Grain Independence, Spiritual Reforms, Restoration of Spiritual Heritage, Religious Struggles, Cultural Development, National Training program, the idea of national independence.

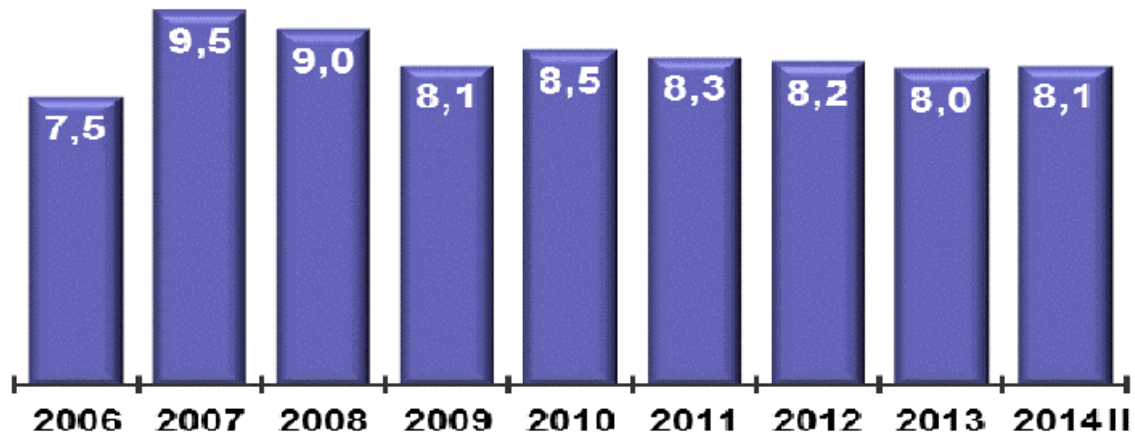
Bizning diyorumizda bozor munosabatlari yangilik emas. Ming yillar davomida ajdodlarimiz hunarmandlar ishlab chiqargan ajoyib mahsulotlarini, tabiiy boyliklarini dunyoning to'rt tomonga chiqarib savdogarlik qilgan, mol almashgan. O'zbekistonning boy imkoniyatlari, geopolitik sharoitidan foydalanib o'zimizning ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyot yo'limizni belgilash dastlabki kunlarning eng muhim vazifasi bo'lib qoldi. O'zbekiston tanlagan islohot yo'li ijtimoiy yo'naltirilgan bozor iqtisodini shakllantirishga qaratildi. Yangi iqtisodiy munosabatlarga o'tish tamoyillari asosida g'oyat ma'suliyatli va murakkab vazifa-iqtisodiy islohotlar strategiyasi ishlab chiqildi. Iqtisodiy strategiyaning boshlang'ich nuqtasi ijtimoiy-iqtisodiy o'zgarishlarning pirovard maqsadini belgilab olishdan iboratdir. Bu vazifa markazlashtirilgan, ma'muriy buyruqbozlikka asoslangan iqtisodiyotdan bozor munosabatlariga, bir sifat holatidan ikkinchi sifat holatiga o'tishdan iboratdir.

Bozor islohotlarini amalga oshirish dasturiga ko'ra ustuvor vazifalar bosqichma-bosqich hal qilinadi. Birinchi bosqichda totalitar tizimdan hozirgi zamon bozor munosabatlariga o'tish davridagi bir-biriga bog'liq, ikki vazifani bir vaqtda hal qilishga to'g'ri keldi: ma'muriy buyruqbozlik tizimining og'ir oqibatlarini tugatib, iqtisodni barqarorlashtirish va bozor munosabatlarining negizini shakllantirish. Bu bosqich jarayonida iqtisodiy islohotning g'oyat muhim yo'nalishlari O'zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan belgilab berildi:

o'tish jarayonining huquqiy asoslarini shakllantirish, islohotlarning qonuniy-huquqiy bazasini mustahkamlash va rivojlantirish; qishloq xo'jaligida mulkchilikning yangi shakllarini vujudga keltirish;

ishlab chiqarishning pasayib borishiga barham berish. Iqtisodiy islohotlarni huquqiy asoslovchi qonun-qoidalar yuridik tashkilotlar va yetuk olimlar tomonidan tayyorlandi va jahonning yirik mutaxassislari tomonidan quvvatlanib tan olindi. Ijtimoiy yo'naltirilgan erkin bozor iqtisodiyotiga o'tish «o'zbek modeli»ning asosiy tamoyillari Rivojlanishning «o'zbek modeli» deb nom olgan jamiyatni modernizatsiya qilish va yangilash modelining amalga oshirilishi tarixan qisqa muddatlarda iqtisodiyotning tarkibini tubdan o'zgartirish, makroiqtisodiy muvozanatni va barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlash imkonini berdi. YAIMning o'sish sur'atlari (o'tgan yilga nisbatan foiz hisobida)

O'zbekiston 1991 yilda mustaqillikka erishgan vaqtdan buyon mamlakat YAIMining hajmi xarid qilish qobiliyatining pariteti bo'yicha qariyb 4,5 marta oshdi, shu bilan birga, so'nggi yillarda iqtisodiy o'sish sur'atlari kamida 8 foizni tashkil qilmoqda.

Yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda-ajdodlarimizning bizgacha yetib kelgan boy madaniy meroslarini o'rganish ham katta o'rin egallaydi. Shu sababli O'zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan qadriyatlar, urf-

odatlar, buyuk ota-bobolarimizning bizga qoldirgan meroslarini o'rganish va targ'ib etish uchun keng yo'llar ochildi. Bu boradagi tadbirlar mustaqilligimizning dastlabki kunlaridanoq amalga oshirila boshlandi. Xususan, ma'naviy-ma'rifiy ishlarning rivojlanishi uchun davlat tomonidan katta mablag'lar ajratildi. O'zbekistondagi barcha davlat teatrlari, madaniyat uylari, san'at oliy o'quv yurtlari, folklor-etnografik guruhlar madaniyat o'choqlariga aylanib qoldi. Teatr sahnalarida yangi zamonaviy spektakllar qo'yila boshladi.

Badiiy adabiyotda partiyaviylik, sinfiylik nuqtayi nazaridan yondoshishga chek qo'yildi. Bahovuddin Naqshband, Feruz, Xo'ja Axror, Cho'lpon, Fitrat kabi allomalarning nomlari tiklanib asarlari chop etildi. Barkamol avlodni tarbiyalashdagi katta hizmatlarni hisobga olib adabiyotning ilg'or namoyandalari Abdulla Oripov, Sayid Ahmad, Erkin Vohidov, Qayibergen To'lepbergenov, Ibroxim Yusupovlar O'zbekiston Qaxramoni unvoniga sazovor bo'ldilar.

Xulosa qilib aytadigan bõlsam, O'zbekistonning bozor munosabatlariga asoslangan demokratik jamiyat qurish yo'lida iqtisodiy, ijtimoiy-siyosiy, madaniy-ma'rifiy ishlarimizdagi barqarorlik mafkuraviy tahdidlarni oldini olishni muhim vazifa qilib qo'yadi. Shu maqsadda xalqimizning an'analariga, udumlariga, tiliga, diniga, ruhiyatiga asoslanib, kelajakka ishonch, mehr-oqibat, insof, sabr-toqat, adolat, ma'rifat tuyg'ularini kishilar ongiga singdirish lozimdir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Karimov IA . O'zbekiston mustaqillikka erishish ostonasida . - T .: O'zbekiston . 2011
2. Sodiqov H. , Shamsuddinov R. , Ravshanov P. , Usmonov Q. O'zbekistonning yangi tarixi . 1 - kitob . Turkiston chor Rossiyasi mus tamlakachilik davrida . -T .: Sharq . 2000
3. Jo'rayev M. , Nurullin R. va boshqalar . O'zbekistonning yangi tarixi . II kitob. O'zbekiston sovet mustamlakachiligi davrida . -T .: Sharq . 2000
4. Jo'rayev N. , Fayzullayev T. O'zbekistonning yangi tarixi III kitob . Mustaqil O'zbekiston tarixi . -T .: Sharq . 2000.